

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024 - 2024/2025
(skrajne daty)
Rok akademicki **2023/2024**

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, w tym: niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu, nadciśnienie tętnicze
Kod przedmiotu*	ZPP –OiEKr
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	pielęgniarstwo
Poziom studiów	drugi
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, II semestr
Rodzaj przedmiotu	B. Zaawansowana praktyka pielęgniarska
Język wykładowy	polski
Koordynator	mgr Anna Malisiewicz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	wykład: mgr Anna Malisiewicz ćwiczenia: mgr Anna Malisiewicz praktyka zawodowa: Osoby spełniające kryteria kształcenia praktycznego

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykład	Ćw.		Konwersatorium	Lab.		Seminarium	ZP		Praktyki	Inne (np. samokształcenie)	Liczba pkt. ECTS
		audytoryjne	laboratoryjne		laboratorium	Laboratorium CSM		Zajęcia Praktyczne	Zajęcia Praktyczne CSM			
sem. II	20		10							20		4

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny) EGZAMIN

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza w zakresie anatomii, fizjologii człowieka, pedagogiki, psychologii, chorób wewnętrznych, podstaw pielęgniarstwa, edukacji zdrowotnej, badania fizykalnego

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Wykorzystanie teoretycznych podstaw z zakresu niewydolności krążenia, zaburzeń rytmu serca oraz nadciśnienia tętniczego w edukacji zdrowotnej i opiece nad pacjentem.
C2	Przygotowanie studentów do edukacji pacjenta w zakresie: - sposobów poprawy zachowań w zakresie samoopieki (strategie edukacji) - programów edukacyjnych z zakresu chorób serca (nadciśnienia tętniczego krwi) - jakości życia w niewydolności serca - programowej edukacji terapeutycznej (edukacja wstępna, poszerzona)
C3	Przygotowanie studentów do kształtowania współpracy z młodzieżą, osobami w wieku podeszłym z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca oraz ich rodziną.
C4	Opracowanie umiejętności praktycznych polegających na planowaniu, motywowaniu i przeprowadzeniu edukacji pacjenta, jego rodziny czy opiekuna przy przewlekłej niewydolności krążenia, zaburzeniach rytmu serca.
C5	Kształtowanie postawy studentów do pogłębiania wiedzy w zakresie opieki i edukacji pacjenta z chorobami przewlekłymi układu krążenia.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
	Student zna i rozumie	
EK_01	Zasady postępowania diagnostycznego – terapeutycznego i opieki nad pacjentem z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia	B.W 25
	Student potrafi	
EK_02	Przygotowanie pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu	B.U27

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	serca do samoopieki i samopielęgnacji	
EK_03	Planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca	B.U28
EK_04	Wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia	B.U29
	Student jest gotów do	
EK_05	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.01
EK_06	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	K.05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Programy profilaktyki zdrowotnej chorób krążenia realizowane w Polsce.
Współczesna terapia nadciśnienia tętniczego – nadciśnienie tętnicze u młodzieży, młodych dorosłych oraz u osób w wieku podeszłym.
Ocena chorego z zaburzeniami rytmu serca – etiologia, klasyfikacja, implikacje rokownicze i terapeutyczne.
Kompleksowe podejście do problemu prewencji – prewencja pierwotna, wtórna, program kardiologii prewencyjnej.
Współczesna rola i zadania pielęgniarki w edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobami przewlekłymi układu krążenia.
Nowoczesne technologie w Polsce i na świecie wykorzystywane u pacjentów z chorobami układu krążenia.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, **laboratoryjnych**, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Jak edukować i motywować pacjenta, jego rodzinę i opiekunów - czynniki wpływające na motywację wewnętrzną, zasady wyznaczania celów, odpowiednie używanie zwrotów, słów.
Przestrzeganie przez pacjenta zaleceń dotyczących leczenia - wytyczne, terapia farmakologiczna, nefarmakologiczna.
Holistyczny aspekt samoopieki i samopielęgnacji pacjentów w chorobach przewlekłych.
Problemy związane z niewydolnością serca – priorytety, objawy przedmiotowe, podmiotowe, sprzęt, samozaangażowanie w leczenie, świadoma samokontrola pacjenta.

C. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, **praktyk zawodowych**

Treści merytoryczne
Poradnictwo dla pacjenta i jego rodziny dotyczące bezpiecznego i skutecznego stosowania

leków przeciwzakrzepowych u chorych z niewydolnością serca, utrwalonym lub napadowym migotaniem przedsionków. Uwzględniając – mechanizmu działania leków przeciwzakrzepowych, kontrola leczenia, współpraca pielęgniarka – pacjent, efekty niepożądane leków przeciwzakrzepowych, sytuacje zmieniające działanie leków przeciwzakrzepowych, instruktaż podawania heparyny drobnocząsteczkowej.
Edukacja pacjenta w ramach profilaktyki wtórnej w chorobach sercowo – naczyniowych.
Elementy leczenia hipercholesterolemii u osób stosujących terapię farmakologiczną.
Prowadzenie działań edukacyjnych w formie spotkań z pacjentem i chętnymi członkami rodziny w celu omówienia konkretnego problemu zdrowotnego. Działania edukacyjne obejmujące 3 spotkania 30-minutowe. Opracowanie pre-testu na pierwszej prelekcji oraz post-testu po trzeciej prelekcji w celu oceny wiedzy pacjenta na temat problemu zdrowotnego.
Leczenie niefarmakologiczne w zależności od jednostki chorobowej oraz stanu zdrowia pacjenta – normalizacja masy ciała, zachowanie odpowiedniej diety, ograniczenie spożycia soli kuchennej i alkoholu, zaprzestanie palenie tytoniu i zwiększenie aktywności fizycznej.
Edukacja pacjenta na temat wdrożenia zmian stylu życia, które skutecznie obniżają wartości ciśnienia tętniczego u osób z nadciśnieniem tętniczym.
Przygotowanie pacjenta do podjęcia samokontroli oraz świadomej współodpowiedzialności za stan swojego zdrowia w swoim środowisku życia.
Dobór wskazówek pacjentowi przy wypisie uwzględniając wiek pacjenta - wykorzystanie broszur, poradników, dzienniczków samokontroli wśród osób starszych, a u młodych i młodych dorosłych zastosowanie aplikacji modyfikujących styl życia oraz monitorowania efektów leczenia.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), metody kształcenia na odległość

Praktyka zawodowa: ćwiczenia w warunkach naturalnych, analiza przypadku, próba pracy

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, PZ)
B.W 25	Egzamin pisemny (test jednokrotnego wyboru)	w
B.U27; B.U28; B.U29;K.01; K.05	Obserwacja postaw i zachowań studenta w trakcie trwania zajęć	ćw
B.U27; B.U28; B.U29;K.01; K.05	Obserwacja pracy studenta oraz realizacja zleconych zadań	PZ

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń oraz praktyk zawodowych. Następnie należy uzyskać minimum 60% poprawnych odpowiedzi z testu pisemnego jednokrotnego wyboru. Test zawiera 40 pytań. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się.

Zakres oceny:

5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93 – 100%

4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85 – 92%

4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77 – 84%

3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69 – 76%

3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60 – 68%

2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

Ćwiczenia

Zaliczenie z oceną uwzględniając, gdzie student ma 100% obecności na wykładach i ćwiczeniach, aktywnie uczestniczy w zajęciach, chętnie bierze udział w dyskusji. Posiada wiedzę teoretyczną, potrafi przygotować pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji. Zna zasady postępowania diagnostycznego – terapeutycznego nad wyżej wymienionym pacjentem oraz samodzielnie potrafi planować edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny czy opiekuna. Dodatkowo przygotował i przedstawił prezentację multimedialną.

Zakres oceny:

5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93 – 100%

4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85 – 92%

4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77 – 84%

3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69 – 76%

3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60 – 68%

2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

Praktyka zawodowa

Student ma 100% obecności na praktykach zawodowych, charakteryzuje się odpowiedzialnością, dokładnością w wykonywaniu zadań, posiada umiejętność organizowania stanowiska pracy, posiada umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce, potrafi dobrać metody leczenia do danego pacjenta, wie jak motywować pacjenta, zna i wykorzystuje zasady wyznaczania celów, potrafi używać odpowiednich zwrotów do pacjenta w celu ułatwienia mu zrozumienia problemu zdrowotnego, przeprowadził 3 pełne sesje z pacjentem i jego rodziną. Zna zasady leczenia niefarmakologicznego w chorobach układu sercowo – naczyniowego. Potrafi dobrać elementy nowych technologii i telemedycyny indywidualnie dla każdego pacjenta.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
GODZINY KONTAKTOWE	50
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów:	
ZAJĘCIA TEORETYCZNE (WYKŁADY, ĆWICZENIA, ĆWICZENIA/CSM)	30

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE / ZAJĘCIA PRAKTYCZNE CSM	-
PRAKTYKA ZAWODOWA	20
ĆWICZENIA KLINICZNE	-
Godziny kontaktowe poza harmonogramem studiów (udział w konsultacjach, zaliczeniach, egzaminie)	
UDZIAŁ W KONSULTACJACH	2
UDZIAŁ W EGZAMINIE	1
GODZINY NIEKONTAKTOWE	
WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - SAMOKSZTAŁCENIE	-
GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANE DO ZAJĘĆ, NAPISANIE REFERATU, PRZYGOTOWANIE DO ZALICZEŃ, EGZAMINU	35
SUMA GODZIN	83
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	20
zasady i formy odbywania praktyk	<p>Student ma obowiązek odbycia i zaliczenia wszystkich praktyk.</p> <p>Podstawą organizowania kształcenia praktycznego dla studenta jest umowa/porozumienie pomiędzy Rektorem Uczelni a Dyrektorem Zakładu Pracy.</p> <p>Przebieg realizacji praktyk podlega udokumentowaniu.</p> <p>Nadzór nad przebiegiem realizacji kształcenia praktycznego sprawuje koordynator praktyk.</p>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Gajewski P. (red.) „Interna Szczeklika” – mały podręcznik, rozdz. 2. choroby układu krążenia, Medycyna Praktyczna, 2018/2019.
2. Talarska D., Zozulińska – Ziólkiewicz D., „Pielęgniarstwo internistyczne”, Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017.
3. Czapla M., Jankowski P „Żywienie w chorobach serca”, Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2022.

Literatura uzupełniająca:

1. Wong N.D., Black H.R., Gardin J.M. Kardiologia Prewencyjna, rozdział IV – zapobieganie chorobom serca w szczególnych populacjach, rozdział V – kompleksowe podejście do problemu prewencji, Centrum Wydawnictw Medycznych, 2005.
2. Głuszka J. (red.), Współczesna terapia nadciśnienia tętniczego, TERMEDIA, 2018.
3. Grodzicki T., Kocemba J., Gryglewski B., Nadciśnienie tętnicze u osób w wieku podeszłym, VIA MEDIA, 2009.
4. Litwin M., Januszewicz A., Prejbisz A., Nadciśnienie tętnicze u młodzieży i młodych

dorosłych – zapobieganie, diagnostyka, leczenie, Medycyna Praktyczna, 2011.

5. Polskie Towarzystwo Nadciśnienia Tętniczego. Zasady postępowania w nadciśnieniu tętniczym – 2019 rok, https://nadcisnienietetnicze.pl/ptnt/wytyczne_ptnt
6. Ministerstwo Zdrowia, <https://www.gov.pl/web/zdrowie/program-profilaktyki-i-leczenia-chorob-ukladu-sercowo-naczyniowego-polcard-na-lata-2017-2020>
7. Ministerstwo Zdrowia, <https://www.gov.pl/web/zdrowie/narodowy-program-zdrowia-ogloszenia>
8. Prejbisz A., Dobrowolski P., Januszewicz A., Antagoniści receptora angiotensyny II w praktyce klinicznej. Miejsce Olmesartanu, Medycyna Praktyczna, Kraków 2019.
9. Grabowski M., Szczerba E., Cacko A., Komentarze do przypadków klinicznych w kardiologii – modyfikacja postępowania diagnostycznego i terapeutycznego, Medical Education, Warszawa 2015.
10. Opolski G., Pasiński T., Podręcznik Kardiologii, Medipagr, Warszawa 2016.
11. Januszewicz A., Naruszewicz M., Różyły W., Postępowanie z chorobami o dużym ryzyku sercowo – naczyniowym, Medycyna Praktyczna, Kraków 2005.
12. Kosior A., Gacionga Z., Aktualne zalecenia postępowania w chorobach układu sercowo – naczyniowego. Via Medica, Gdańsk 2013.
13. Januszewicz A., Prejbisz A., Nadciśnienia tętnicze w przypadkach klinicznych – proste rozwiązania częstych problemów, Puls Medycyny, Warszawa 2017.
14. Jankowski P., Zasady profilaktyki chorób układu krążenia 2018 roku, Kardiologia Inwazyjna nr 5 (12).

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej